



10 vragen over *tijdsdruk*

Niemand kiest ervoor om onveilig te werken. Mensen kiezen ervoor om op tijd klaar te zijn. Deze vragen maken zichtbaar waar die twee elkaar in de weg zitten — en wie de druk doorgeeft zonder het te merken.

WAT ER AL GEBEURT

- 01 Wanneer had je hier voor het laatst haast? Wat deed je toen anders dan anders?
- 02 Welke stap slaan we als eerste over als het tegenzit?

DE PROEF OP DE SOM

- 06 Als jij nu zegt dat het vandaag niet haalbaar is, wat gebeurt er dan met de planning? En met jou?

WAAR DE DRUK VANDAAN KOMT

- 03 Waar in een gewone werkdag verliezen we de meeste tijd?
- 04 Wie maakt de planning — en wat weet die niet van dit werk?
- 05 Welke druk voelen we hier die niemand heeft uitgesproken?

HOE DAN WEL

- 07 Wanneer stelde iemand hier de planning wél ter discussie? Wat leverde dat op?
- 08 Waar verwachten we volgende week druk — en wat kunnen we nú al regelen?
- 09 Wat kost buiten een uur, terwijl het op kantoor in vijf minuten op te lossen is?

10 *“Als het werk niet af komt zonder een stap over te slaan, dan zeg ik...”*

Niet “dan melden we het”.
Eén zin, in jouw woorden, tegen één naam.

Waarom juist deze tien

Tijdsdruk is de meest onderschatte factor in veiligheid, en de moeilijkste om te bespreken: niemand geeft graag toe dat hij is gaan racen. Deze vragen gaan over de druk, niet over de persoon.

Kies er drie

Niet tien. De kaart is een menu, geen vragenlijst.

Houd de volgorde aan

Vraag 6 werkt alleen ná de eerste vijf.

Laat de stilte vallen

Het antwoord komt meestal ná de ongemakkelijke pauze.

Sluit altijd af met 10

Zonder eigen zin verandert er morgen niets.

01 Wanneer had je haast?

Vraagt naar een concreet moment, niet naar een principe. "Werken jullie onder druk?" levert een schouderophalen op. De laatste keer dwingt tot een voorbeeld — en het tweede deel van de vraag maakt zichtbaar wat haast met gedrag doet, zonder dat iemand hoeft te zeggen: ik werk onveilig.

02 Welke stap slaan we over?

Onder druk offeren mensen grondigheid op voor snelheid. Dat is geen slordigheid maar een afweging die iedereen dagelijks maakt. De vraag is niet óf die afweging wordt gemaakt, maar welke stap er als eerste sneuvelt — want die stap is meestal een controle.

03 Waar verliezen we tijd?

De veiligste vraag op de kaart en daarom vroeg. Wachten, rijden, zoeken, sleutels halen: mensen praten hier graag over. En het levert precies de tijd op die later wordt teruggewonnen door te versnellen op het verkeerde moment.

04 Wie maakt de planning?

Legt de kloof bloot tussen wie plant en wie uitvoert. Niet als aanklacht: de planner weet oprecht niet wat hij niet weet. Vraag door op wat er structureel in de norm ontbreekt.

05 Welke druk is niet uitgesproken?

De meeste tijdsdruk staat nergens. Hij zit in een blik, in een appje, in wat er de vorige keer gebeurde toen het uitliep. Onuitgesproken druk is de sterkste, juist omdat je hem niet kunt weerspreken.

06 Wat als jij zegt: niet haalbaar?

De lakmoesproef. Iedereen zégt dat het mag. Deze vraag test of mensen dat ook geloven. Let op het lachje, de stilte, de blik richting de voorman — dat is het echte antwoord. Het tweede deel ("en met jou?") mag je niet weglaten.

07 Wanneer lukte het wél?

Na de scherpe vraag heb je een tegenvoorbeeld nodig, anders eindigt het gesprek in machteloosheid. Eén concreet geval waarin iemand de planning openbrak en het goed afliep, is het bewijs dat het kan.

08 Waar komt volgende week druk?

Verschuift het gesprek van terugkijken naar vooruitkijken. Druk die je een week van tevoren ziet aankomen, is meestal nog een planningsprobleem. Dezelfde druk op de dag zelf is een veiligheidsprobleem.

09 Wat kost buiten een uur?

Een uitnodiging om het gesprek naar boven te leiden. De grootste tijdswinst zit zelden bij de uitvoering — hij zit in beslissingen die elders in vijf minuten anders genomen kunnen worden. Noteer die concreet, met naam.

10 Als het niet af komt, dan...

Een voornemen ("we melden het als het niet lukt") voorspelt gedrag nauwelijks; een als-dan-plan wel. Het koppelt een herkenbare situatie aan een kant-en-klare zin, zodat je op het spannende moment niet meer hoeft te bedenken hóé je het zegt. Ieder vult zijn eigen zin in.

TWEE DINGEN OM TE WETEN

Bij vraag 6 zwijg je. Dit is de vraag waar de begeleider het gesprek kan slopen. Stel hem en houd je mond. Zeg niet alvast dat "stoppen hier natuurlijk altijd mag" — dan heb je het antwoord zelf ingevuld en hoor je nooit wat mensen werkelijk verwachten. Laat de tien seconden lopen.

Reageer nooit verdedigend op een antwoord. Wie hoort dat de planning onhaalbaar is en meteen uitlegt waarom die planning er tóch is, heeft het gesprek gesloten — en de volgende keer komt er niets meer. Noteren, doorvragen, en pas bij vraag 10 kijken wat je ermee doet.